

LEGE nr. 114 din 28 aprilie 2021 privind unele măsuri în domeniul justiției în contextul pandemiei de COVID-19

▶(la data 29-apr-2021 actul a fost promulgata de Decretul 543/2021)

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

CAPITOLUL I: Dispoziții generale

Art. 1

(1) Prezenta lege reglementează posibilitatea luării/disunerii unor măsuri necesare funcționării justiției ca serviciu public în vederea prevenirii și combaterii efectelor pandemiei de COVID-19.

(2) Măsurile reglementate de prezenta lege se pot dispune numai din motive generate de pandemia de COVID-19.

Art. 2

(1) Dacă, din motive generate de pandemia de COVID-19, activitatea de judecată la nivelul unei judecătories sau unui tribunal este grav afectată, colegiul de conducere al instanței respective sau președintele curții de apel, în situațiile în care, din motive obiective, colegiul de conducere al instanței respective nu se poate întruni, poate propune colegiului de conducere al curții de apel în circumscripția căreia funcționează judecătoria sau tribunalul, după caz, fie restrângerea activității de judecată a uneia sau mai multor secții ale respectivei instanțe, fie restrângerea activității de judecată a întregii instanțe. Dispozițiile art. 49 alin. (2¹) și (2²) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, rămân aplicabile.

(2) Colegiul de conducere al curții de apel, primind propunerea motivată formulată în condițiile prevederilor alin. (1), se pronunță în termen de maximum 48 de ore de la primirea acesteia.

(3) La termenul fixat potrivit prevederilor alin. (2), colegiul de conducere al curții de apel:

a) aprobă propunerea de restrângere a activității de judecată, dacă aceasta este apreciată ca fiind întemeiată, ținând seama de următoarele criterii:

1. numărul de judecători aflați în carantină sau în izolare ca urmare a unei suspiciuni de infectare cu coronavirusul SARS-CoV-2 ori, după caz, a diagnosticării cu COVID-19, repartizarea pe secții a acestora, numărul de judecători care își desfășoară efectiv activitatea la instanța vizată, gradul de ocupare a schemei posturilor de judecător la nivelul instanței vizate/secțiilor acesteia, volumul de cauze pe judecător la nivelul instanței/secțiilor acesteia, posibilitatea desemnării în condițiile prevederilor art. 41 alin. (3) din Legea nr. 304/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, a unor judecători de la alte secții în completul de judecată;

2. numărul personalului din categoria personalului auxiliar de specialitate și celui conex aflat în carantină sau în izolare ca urmare a unei suspiciuni de infectare cu coronavirusul SARS-CoV-2 ori, după caz, a diagnosticării cu COVID-19;

b) respinge propunerea de restrângere a activității de judecată dacă aceasta nu este apreciată ca fiind întemeiată prin raportare la criteriile prevăzute la lit. a).

(4) Asupra propunerii formulate în condițiile prevederilor alin. (1), colegiul de conducere al curții de apel se pronunță printr-o hotărâre motivată care se comunică de îndată instanței vizate și Consiliului Superior al Magistraturii. Hotărârea colegiului de conducere al curții de apel prin care se aprobă propunerea de restrângere a activității de judecată se publică pe site-ul curții de apel, pe site-ul instanței vizate din cadrul portalului instanțelor de judecată <http://portal.just.ro>, precum și, în extras, pe site-ul Consiliului Superior al Magistraturii și produce efecte de la data publicării pe portalul instanțelor de judecată sau de la o dată ulterioară prevăzută în cuprinsul ei.

(5) Măsura restrângerii activității de judecată poate fi dispusă pe o durată de cel mult 14 zile. Înainte de încetarea măsurii, colegiul de conducere al curții de apel va analiza dacă se impune prelungirea acesteia, putând solicita orice informații necesare în acest sens de la colegiul de conducere al instanței vizate. Prolungirea măsurii restrângerii activității de judecată de către colegiul de conducere al curții de apel se poate dispune pe o nouă perioadă de cel mult 14 zile, la propunerea motivată a colegiului de conducere al instanței respective, în condițiile prevederilor alin. (3) lit. a).

(6) În cazul restrângerii activității de judecată și pe durata acesteia, la judecătoria, tribunalul sau, după caz, la secția/secțiile vizată/vizate de măsura restrângerii, activitatea de judecată va continua în următoarele cauze:

a) în materie civilă: în cauzele de urgență deosebită stabilite de colegiul de conducere al curții de apel prin hotărârea prevăzută la alin. (4) teza a II-a. Consiliul Superior al Magistraturii dă îndrumări, în vederea asigurării unei practici unitare, colegiilor de conducere ale curților de apel cu privire la modul de stabilire a cauzelor care se judecă pe durata restrângerii activității de judecată;

b) în materie penală, în procesele penale aflate în curs pe rolul instanțelor de judecată, inclusiv cele aflate în procedură în camera preliminară: în cauzele în care urgența se justifică prin scopul instituirii stării de alertă, în cauzele privind infracțiunile flagrante, cele în care au fost dispuse măsuri preventive, cele privind contestații la executare în cauzele cu persoane private de libertate, cele referitoare la contestații împotriva măsurilor asigurătorii, cele privind cooperarea judiciară internațională în materie penală, cele ce cuprind măsuri de protecție a victimelor și a martorilor, cele privind aplicarea provizorie a măsurilor de siguranță cu caracter medical, cele privind infracțiuni contra securității naționale, cele privind acte de terorism, precum și în alte cauze de urgență deosebită stabilite de colegiul de conducere al curții de apel prin hotărârea prevăzută la alin. (4) teza a II-a. Dispozițiile lit. a) teza a II-a rămân aplicabile.

(7) În alte cauze decât cele prevăzute la alin. (6) judecata se amână de drept pe durata restrângerii activității de judecată, fără a fi necesară emiterea unei încheieri în acest scop. În termen de 10 zile de la încetarea restrângerii activității de judecată, judecătorul sau instanța de judecată va lua măsuri pentru fixarea termenelor de judecată și efectuarea actelor de procedură.

(8) Dispozițiile alin. (1)-(7) sunt aplicabile în mod corespunzător și pentru restrângerea activității de judecată a uneia sau mai multor secții ale unei curți de apel, asupra propunerii motivate formulate de președintele instanței respective urmând a se pronunța colegiul de conducere al acesteia.

(9) În baza hotărârii colegiului de conducere al curții de apel prin care se aprobă restrângerea activității de judecată, președintele instanței vizate poate adopta măsuri temporare de reorganizare a activității compartimentelor auxiliare din cadrul acesteia, precum mutarea temporară a personalului în cadrul secțiilor și compartimentelor auxiliare ale instanței, restrângerea activității directe cu publicul desfășurată la nivelul compartimentelor arhivă și registratură, ori alte asemenea măsuri de natură organizatorică sau administrativă.

(10) Pentru reducerea riscului de infectare cu coronavirusul SARS-CoV-2 și pentru asigurarea bunei funcționări a instanțelor de judecată, președinții acestora pot lua și preventiv măsurile de natură organizatorică sau administrativă prevăzute la alin. (9).

CAPITOLUL II: Dispoziții aplicabile cauzelor civile

Art. 3

(1) În cauzele civile, când este posibil, cu acordul părților, instanțele judecătorești pot hotărî ca ședințele de judecată să se desfășoare prin mijloace de telecomunicație audiovizuală care permit verificarea identității părților și garantează securitatea, integritatea, confidențialitatea și calitatea transmisiunii, dispunând măsurile necesare în acest scop.

(2) Citația va cuprinde mențiunea că ședința de judecată se va desfășura prin mijloace de telecomunicație audiovizuală, intervalul orar orientativ al strigării cauzei, precum și modalitatea tehnică de acces și de autentificare. Când este cazul, părțile vor fi înștiințate și telefonic, prin e-mail sau prin alte asemenea mijloace ce asigură transmiterea înștiințării și confirmarea primirii acesteia despre desfășurarea ședinței de judecată prin mijloace de telecomunicație audiovizuală, chiar dacă au termenul în cunoștință.

(3) Dacă este posibil, la solicitarea instanței investite cu soluționarea cauzei, instanța în a cărei circumscripție este situată localitatea în care se află părțile, reprezentanții părților sau alți participanți la proces asigură, cu acordul acestora, echipamentele audiovideo necesare participării lor la ședințele de judecată prin mijloacele prevăzute la alin. (1) și procedează la identificarea persoanelor menționate, cu respectarea tuturor dispozițiilor legale, printr-un judecător desemnat de președintele instanței. Instanța care asigură echipamentele este o instanță egală în grad cu instanța investită cu soluționarea cauzei sau chiar mai mică în grad, dacă în acea localitate nu există o instanță de același grad. În acest caz, încheierile de ședință specifice procedurii comisiei rogatorii nu se întocmesc.

(4) Cel care asistă sau reprezintă partea, traducătorul sau interpretul poate participa la ședința de judecată desfășurată prin mijloacele prevăzute la alin. (1), chiar fără a fi prezent fizic lângă parte.

Art. 4

(1) Pentru judecarea proceselor, instanțele judecătorești, ținând seama de împrejurări, pot fixa termene scurte, inclusiv de la o zi la alta sau chiar în aceeași zi.

(2) Lista proceselor întocmită pentru fiecare ședință de judecată va cuprinde, de regulă, și intervalele orare orientative pentru strigarea fiecărei cauze în parte, citația cuprinzând mențiunea corespunzătoare. Când este posibil, judecătorul fixează și intervalul orar orientativ pentru primul termen de judecată.

Art. 5

(1) Când este posibil, instanțele judecătorești procedează la comunicarea actelor de procedură prin telefax, poștă electronică sau prin alte mijloace ce asigură transmiterea textului actului și confirmarea primirii acestuia. Tot astfel, instanța va putea, în tot cursul procesului, să solicite părților datele necesare pentru comunicarea actelor de procedură în aceleași condiții.

(2) Când este posibil, cererile de chemare în judecată, căile de atac, precum și orice alte acte de procedură adresate instanței, pentru care legea prevede condiția formei scrise și care nu se depun direct în ședință, se transmit prin mijloace electronice.

(3) Când este posibil, părțile vor fi înștiințate telefonic, prin e-mail sau prin alte asemenea mijloace ce asigură transmiterea înștiințării și confirmarea primirii acesteia despre pronunțarea hotărârilor judecătorești prin modalitățile prevăzute de lege. Dispozițiile privind comunicarea hotărârilor judecătorești, potrivit legii, rămân aplicabile.

Art. 6

Amânarea judecării cauzelor poate fi dispusă la cerere, în situația în care partea interesată se află în izolare, în carantină sau este spitalizată, potrivit legii, în contextul pandemiei de COVID-19. Când instanța respinge cererea de amânare a judecării în considerarea necesității de a soluționa cauza, va amâna, la cererea părții sau din oficiu, pronunțarea în vederea depunerii de concluzii scrise.

Art. 7

În aplicarea dispozițiilor art. 147 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare, atunci când este posibil, dosarul cauzei se trimite instanței delegate în format electronic. Împiedicarea funcționării instanței este adusă la cunoștință prin afișare la sediul instanței, precum și prin publicare pe portalul instanțelor de judecată <http://portal.just.ro> și pe site-ul Ministerului Justiției.

Art. 8

Când este posibil, prin grija instanței, ședințele de judecată publice se transmit în direct, prin mijloace audiovideo care garantează securitatea, integritatea și calitatea transmisiunii, pe portalul instanțelor de judecată. Dispozițiile art. 213 din Legea nr. 134/2010, republicată, cu modificările și completările ulterioare, rămân aplicabile.

Art. 9

Dispozițiile titlului X al cărții a VI-a din Legea nr. 134/2010, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se aplică atunci când valoarea cererii, fără a se lua în considerare dobânzile, cheltuielile de judecată și alte venituri accesorii, nu depășește suma de 50.000 lei la data sesizării instanței.

Art. 10

În cursul executării silită, când este posibil, executorii judecătorești procedează la comunicarea actelor de procedură în format electronic, potrivit legii.

Art. 11

(1) Activitatea de judecată, de executare silită, precum și activitatea profesiorilor din domeniul justiției se desfășoară, în continuare, cu observarea regulilor de disciplină sanitară stabilite de autoritățile cu atribuții în domeniu, urmărindu-se cu prioritate asigurarea prevenției și reducerea riscului de îmbolnăvire.

(2) Instanța veghează la desfășurarea în condiții optime a procedurii, cu respectarea principiilor fundamentale și a celorlalte reguli aplicabile procesului civil.

CAPITOLUL III: Dispoziții aplicabile cauzelor penale

Art. 12

În cauzele penale, acordul de comunicare a actelor procedurale prin poștă electronică se prezumă, iar organele judiciare vor solicita, acolo unde este cazul, de urgență, telefonic, indicarea adreselor de poștă electronică pentru comunicarea respectivelor acte. Dacă, din motive obiective, comunicarea prin poștă electronică nu se poate realiza, se vor folosi celelalte mijloace de comunicare prevăzute de Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 13

(1) Dacă organul judiciar apreciază că aceasta nu aduce atingere bunei desfășurări a procesului ori drepturilor și intereselor părților, persoanele private de libertate, altele decât cele aflate în arest la domiciliu, sunt audiate prin

videoconferință la locul de deținere, fără a fi necesar acordul acestora.

(2) Audierea altor persoane decât cele prevăzute la alin. (1) se poate face și prin videoconferință, la locul unde se află, cu acordul acestora. Această posibilitate le va fi adusă la cunoștință cu ocazia primei audieri sau, după caz, printr-o înștiințare comunicată telefonic, prin e-mail sau prin alte asemenea mijloace care asigură transmiterea înștiințării și confirmarea primirii, persoana fiind întrebată dacă își manifestă acordul în acest sens. În vederea audierii prin videoconferință, persoana se citează chiar dacă are termen în cunoștință. Citația va cuprinde și mențiunea că audierea se face prin videoconferință, modalitatea în care se va realiza aceasta, data, precum și ora sau, după caz, intervalul orar în care va avea loc audierea, precum și precizarea faptului că persoana citată este obligată să respecte solemnitatea ședinței de judecată.

(3) În cazurile prevăzute la alin. (1) și (2) videoconferința se realizează printr-un mijloc de telecomunicație audiovizuală care permite verificarea identității părților și garantează securitatea, integritatea, confidențialitatea și calitatea transmisiunii. Înregistrarea audierii este obligatorie.

(4) Dispozițiile alin. (2) nu se aplică în cazul audierii în cursul urmăririi penale și nici la judecarea cauzelor cu inculpați minori, a celor referitoare la reabilitarea judecătorească și nici atunci când instanța de judecată declară ședința de judecată ca nepublică.

Art. 14

Dacă din motive generate de pandemia de COVID-19 un parchet este împiedicat să funcționeze, la sesizarea prim-procurorului acestuia ori a procurorului general al parchetului de pe lângă curtea de apel sau din oficiu, procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție poate dispune trimiterea uneia sau mai multor cauze la un parchet egal în grad, dacă măsura se impune în interesul rezolvării acestora.

Art. 15

Dacă din motive generate de pandemia de COVID-19 o instanță de judecată este împiedicată să își continue activitatea, la cererea procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție se desemnează o altă instanță de același grad care să preia soluționarea cauzelor pentru care se solicită acest lucru, dispozițiile art. 76 din Legea nr. 135/2010, cu modificările și completările ulterioare, aplicându-se în mod corespunzător. Atunci când este posibil, dosarul cauzei se trimite în format electronic instanței desemnate.

CAPITOLUL IV: Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 16

Utilizarea la nivelul autorității judecătorești a semnăturii electronice și a documentelor electronice se face în condițiile legii.

Art. 17

La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă:

a) alineatele (2)-(5) ale art. 73 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 70/2020 privind reglementarea unor măsuri, începând cu data de 15 mai 2020, în contextul situației epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2, pentru prelungirea unor termene, pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, a Legii educației naționale nr. 1/2011, precum și a altor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 394 din 14 mai 2020, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 179/2020, cu modificările și completările ulterioare;

b) articolul 62 din Legea nr. 55/2020 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 396 din 15 mai 2020, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 18

(1) Dispozițiile art. 1-15 se aplică pe durata stării de alertă declarate în condițiile legii, în vederea prevenirii și combaterii efectelor pandemiei de COVID-19, precum și pentru o perioadă de 30 de zile de la încetarea acesteia.

(2) Dispozițiile art. 3-8, 10 și 11 sunt aplicabile și proceselor și executărilor silite începute anterior intrării în vigoare a prezentei legi.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
LUDOVIC ORBAN
PREȘEDINTELE SENATULUI
ANCA DANA DRAGU

Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 457 din data de 29 aprilie 2021